

Araç satış faaliyetinde deneme sürüşü amaçlı kullanılan araçlarda ÖTV ve KDV.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.42.16.02-130-130783
Tarih	29.12.2017

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Konya Vergi Dairesi Başkanlığı

Sayı : 37009108-130 - 130783

29.12.2017

Konu : Araç satış faaliyetinde deneme sürüşü amaçlı kullanılan araçlarda ÖTV ve KDV.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, araç satım faaliyeti nedeniyle satışa konu ettiğiniz araçlardan alıcının, satış aktinden önce deneme sürüşü talep etmesi nedeniyle, ayrıca sektörel olarak da pazarlama aracı olarak satışa konu edilen deneme sürüşlerinde kullanılmak üzere Şirket aktifine alınan araçlar için sadece ÖTV ödenip ödenmeyeceği, aktife alınan taşıtlar nedeniyle ödenmesi gereken ÖTV üzerinden ayrıca KDV hesaplanıp beyan edilip edilmeyeceği, ÖTV hesaplanırken vergi matrahı olarak şirketinizin alış bedelinin esas alınıp alınmayacağı, aktifleştirilen araç nedeniyle ayrıca KDV ödenip ödenmeyeceği, KDV ödenmesi halinde bu KDV nin indirim konusu yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

-(1/1-b) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tâbi olduğu,

-(2/1-b) maddesinde, ilk iktisabın, (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktive alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade ettiği,

-(3/a) maddesinde, vergiyi doğuran olayın, mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde malın teslimi veya ilk iktisabı ile gerçekleşeceği,

-(4/1-b) maddesinde, (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için ÖTV'nin mükellefinin, motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler olduğu,

-(11/3) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının; bunların ilk iktisabında hesaplanacak ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül etmekte olduğu,

-(12/1) maddesinde ise, (II) sayılı listedeki mallardan alınacak verginin, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı, verginin, mükellefin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan indirimlerin alış bedelinden de indirilebileceği, ancak bu

indirimler sonrası kalan tutarın, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahından düşük olamayacağı

hükümlerine yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, Kanunun (11/3) ve (12/1) maddelerinin uygulama usul ve esaslarına ilişkin açıklamalar Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (III/A) bölümünde yapılmıştır.

Bahse konu Genel Tebliğin (III/A/1 ve 4) bölümlerinde;

-ÖTV matrahına esas alınacak KDV matrahının tespitinde Katma Değer Vergisi Kanununun 20 ila 27 nci madde hükümleri ile bu hükümlere ilişkin KDV Genel Uygulama Tebliğinde yapılan açıklamaların dikkate alınacağı,

-(II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi taşıtların yurt içinden ilk iktisabı ile aynı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi olmayan taşıtların imal ya da inşa edenler tarafından yurt içinde tesliminde ÖTV matrahının, işlemin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, teslim edilen taşıt karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin, teslim edilen taşıtın ÖTV matrahına dâhil olduğu, vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği teslim veya ilk iktisaba ait faturada ayrıca gösterilen ticari teamüllere uygun iskontoların ÖTV matrahından indirilebileceği,

-(II) sayılı listedeki taşıtlar için, mükellefin bu taşıtı satış bedeli ve alış bedeli ile taşıt ithal edilmiş ise ithalatta hesaplanan KDV matrahı, yurt içinde imal edilmiş ise imalatçının satış bedeli üzerinden hesaplanan ÖTV tutarlarından en fazla olanının beyan edilip ödeneceği,

-Mükellefin taşıtı alıcıya teslim ettiği tarihe kadar, bu taşıtı mükellefe teslim eden tarafından iskonto yapılmış olması halinde, alış bedelinin %10'unu geçmemek üzere yapılan iskonto tutarı indirilmek suretiyle mükellefin alış bedelinin hesaplanacağı, ancak bu indirimler sonrası kalan tutarın da taşıtın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan KDV matrahından düşük olamayacağı,

-ÖTV'ye tabi taşıtların satış bedelinin emsal bedeline göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde matrah olarak emsal bedelin esas alınacağı,

-ÖTV'ye tabi taşıtların mükellefler tarafından kullanılması, sarfı, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi veya (II) sayılı liste kapsamındaki kayıt ve tescile tabi taşıtların motorlu araç ticareti yapanlar tarafından aktive alınması veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesi durumunda da matrah olarak emsal bedelin esas alınacağı

belirtilmiştir.

Buna göre, ÖTV Kanunun (12/1) maddesi saklı kalmak üzere, araç satış faaliyetinize ilişkin olarak müşteri kullanımına sunulmak üzere Şirket aktifine alınan deneme sürüşü araçlarına ait ÖTV'nin beyanında, matrah olarak emsal bedelin esas alınması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

-(1/1) inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

- 20 nci maddesinde, verginin matrahının, teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılandan bu işlem karşılığı alınan veya borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen değerler toplamını ifade ettiği,

-24 üncü maddesinde, matraha dâhil unsurların;

a) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri

b) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar

c) Vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler

olduğu,

-(30/b) maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekilde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV nin indirim konusu yapılamayacağı

hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, KDV Genel Uygulama Tebliğinin (III/C-2.1.) bölümünde;

"KDV esas itibarıyla vergi indirimi mekanizmasına dayanan bir vergilendirme şekli olmakla beraber, uygulamada, vergi indirimine imkân tanınmayan bazı haller Kanunun 30 uncu maddesinde sayılmıştır. Buna göre aşağıda açıklanan vergiler, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilmez.

a) Vergi indiriminden yararlanabilmek için bu indirimle ilgili vergiye tabi bir işlemin yapılmış olması şarttır. Bu nedenle, Kanunun (30/a) maddesinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmetin ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin

maliyetleri içinde yer alan KDV'nin indirim konusu yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

b) Kanunun (30/b) maddesine göre, faaliyetleri; kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması, taksicilik işletmeciliği yapılması veya binek otomobillerinin çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobillerinin alışlarında ödenen ve faturalarda ayrıca gösterilen KDV indirim konusu yapılabilir. Buna göre, binek otomobillerini yukarıda belirtildiği şekillerde işleten mükellefler bu amaçla kullanılan binek otomobilleri ile ilgili olarak indirim hakkından yararlanabilir.

Ancak mükelleflerin işletme amacı dışında iktisap ettikleri binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin indirimi mümkün değildir. İndirim konusu yapılamayan bu vergi, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları çerçevesinde işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilir. Bu uygulama binek otomobili işletmeciliği ile uğraşan mükelleflerin işletme amacı dışında satın aldıkları binek otomobilleri için de geçerlidir.

Örnek: *Oto kiralama işi yapan bir işletmenin kiralama işinde kullandığı binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV, genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılacak, aynı işletmenin kiraya vermeyip işletme ihtiyaçları için kullandığı binek otomobillerinin vergisi ise indirilemeyecek, gider veya maliyet unsuru olarak göz önüne alınabilecektir.*

3065 sayılı Kanunun (30/b) maddesi hükmüne göre, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobillerinin alış belgelerinde gösterilen KDV hariç olmak üzere, KDV mükelleflerinin binek otomobili alımında yüklendikleri KDV'nin indirimi mümkün bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, taksi işletmecisi, sürücü kursu ve otomobil kiralama şirketi gibi işletmelerin faaliyetleri ile ilgili satın aldıkları binek otomobilleri nedeniyle ödenen KDV indirim konusu yapılabilecektir. Bu mükelleflerin binek otomobilinin alış belgesinde gösterilen KDV, ait olduğu takvim yılı aşılmamak kaydıyla, ilgili belgelerin kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde, bu araçların fiilen faaliyette kullanılmaya başlanılıp başlanılmadığına bakılmaksızın indirilebilecektir.

Örneğin; mükellef tarafından araç kiralama faaliyetinde kullanılmak üzere Ocak/2010 döneminde satın alınan binek otomobili nedeniyle ödenen KDV, bu dönemde aracın kiralanıp kiralanmadığına bakılmaksızın indirilebilecektir.

Binek otomobili işletmeciliği ile uğraşan mükelleflerin işletme amacı dışında satın aldıkları binek otomobillerinin alış belgelerinde gösterilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Örneğin;

- Otomobil kiralama şirketinin kiralama amacı dışında şirketin kendi ihtiyacı için aldığı otomobili (genel müdüre tahsis edilen otomobil, bir pazarlama şirketinin satış elemanına tahsis ettiği otomobil vb.) nedeniyle yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

- A Oto Servis ve Ticaret A.Ş.'nin test sürüşü aracı olarak aktifine kaydettiği binek otomobiline ait yüklenilen KDV'yi indirim konusu yapması mümkün değildir.

- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.04 tarife pozisyonunda belirtilen taşıtların sonradan değişiklik yapılarak binek otomobiline dönüştürülmesi durumunda, bu taşıtların iktisabında yüklenilen KDV ile binek otomobiline dönüşüm nedeniyle oluşacak ÖTV farkı üzerinden hesaplanacak KDV indirim konusu yapılamayacaktır. Taşıttın alımında indirim konusu yapılan KDV ise, dönüşüm işleminin yapıldığı dönemde indirim hesaplarından çıkarılarak "İlave Edilecek KDV" olarak beyan edilecektir.

..."

açıklaması yer almaktadır.

Buna göre; Şirketiniz tarafından deneme sürüşünde kullanılmak üzere aktifleştirilen araçlar için (binek otomobil veya ticari araç) hesaplanan ÖTV tutarı üzerinden 3065 sayılı KDV Kanununun (24/b) maddesi kapsamında KDV hesaplanması gerekmektedir.

Şirketiniz tarafından deneme sürüşünde kullanılmak üzere aktifleştirilen araçların binek otomobili kapsamında olması halinde, aracın alımında yüklenilen KDV ile araca ait ÖTV üzerinden hesaplanan KDV nin, 3065 sayılı Kanunun (30/b) maddesi gereğince hesaplanan KDV den indirimi mümkün olmayıp, indirilemeyen bu verginin kurumlar vergisinin tespiti bakımından gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerekmektedir. Şirketiniz tarafından deneme sürüşünde kullanılmak üzere aktifleştirilen araçların ticari araç kapsamında olması halinde ise araca ait alış belgesinde gösterilen KDV ile araca ait ÖTV üzerinden hesaplanan KDV nin, 3065 sayılı Kanununun 29 uncu maddesi gereğince hesaplanan KDV den indirimi mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026